

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยการสำรวจจำนวนนิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิตที่เข้าศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่นปีการศึกษา 2520 , 2521 และ 2522 และออกกลางคันก่อนสำเร็จการศึกษา วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อการศึกษาภูมิหลัง และการรับรู้อาเหตุการออกกลางคันของนิสิตดังกล่าว ลำดับขั้นตอนของการวิจัยมีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูล เกี่ยวกับจำนวนนิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต รุ่นปีการศึกษา 2520, 2521 และ 2522 ที่ออกกลางคัน พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 749 คน แบ่งออกเป็น สถานภาพที่ออกกลางคันประเภทต่าง ๆ 4 ประเภท คือ ลลาออก สอบตกออก ถูกจำหน่ายชื่อออก และไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดให้คือ 5 ปีการศึกษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษา ประชากรทั้งจำนวน สำหรับจำนวนนิสิตที่ออกกลางคัน มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยที่ออกกลางคัน รุ่นปีการศึกษา 2520, 2521 และ 2522
จำแนกตามประเภทการออกกลางคัน

รุ่นปีการศึกษา	ประเภทการออกกลางคัน				รวม
	ลาออก	สอบตกออก	ถูกจำหน่ายชื่อออก	ไม่สำเร็จการศึกษาภายใน 5 ปี	
2520	63	64	70	48	245
2521	76	73	79	32	260
2522	64	98	58	24	244
รวม	203	235	207	104	749

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียมการก่อนสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้น ยังได้ข้อมูลต่าง ๆ จากการที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสสัมภาษณ์นิสิตในระดับปริญญาโทบัณฑิตที่มาสัมผัสขอรับทุนอุดหนุนการศึกษาต่าง ๆ ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วนำความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ มากำหนดเป็นกรอบของแบบสอบถาม

2. การสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของนิสิตที่ออกกลางคัน เป็นแบบสอบถามแบบ เลือกตอบ (Check List) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังของนิสิตขณะที่กำลังศึกษา อยู่ที่บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านต่าง ๆ เช่น ด้านส่วนตัวและครอบครัว ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านการศึกษา จำนวน 36 ข้อ

ตอนที่ 2 การรับรู้สาเหตุการออกกลางคันของนิสิต ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคัน ตามการรับรู้ของนิสิตในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านส่วนตัวและครอบครัว	จำนวน	12	ข้อ
ด้าน เศรษฐกิจและสังคม	จำนวน	11	ข้อ
ด้านการศึกษา	จำนวน	28	ข้อ

โดยแบ่งระดับความคิดเห็นที่นิสิตคิดว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้ต้องออกกลางคัน ดังนี้

เป็นสาเหตุมากที่สุด	กำหนดให้ค่าเป็น	6
เป็นสาเหตุมาก	"	5
เป็นสาเหตุปานกลาง	"	4
เป็นสาเหตุน้อย	"	3
เป็นสาเหตุน้อยที่สุด	"	2
ไม่เป็นสาเหตุเลย	"	1

การปรับปรุงแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมของข้อคำถาม ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครู ศาสตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. นางวิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา สำนักงานอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ดร. ชินภัทร ภูมิรัตน์ กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการศึกษา แห่งชาติ
5. น.ส.จิริณี ดันดิรัตน์วงศ์ กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ได้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา แกไข และให้ข้อเสนอแนะแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามนั้น มาปรับปรุงใหม่ ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ ได้จำนวนข้อคำถามดังนี้

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของนิสิตที่ออกกลางคัน จำนวน 31 ข้อ

ตอนที่ 2 การรับรู้สาเหตุการออกกลางคันของนิสิต

ด้านส่วนตัวและครอบครัว จำนวน 10 ข้อ

ด้านเศรษฐกิจและสังคม " 9 ข้อ

ด้านการศึกษา " 27 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการเรียนการสอนในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 ข้อ และสาเหตุสำคัญที่ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 ข้อ

ต่อจากนั้นได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนิสิตที่ออกกลางคันที่มีในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 20 คน แล้วจึงหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of Alpha) ได้ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการคัดลอกรายชื่อพร้อมที่อยู่ของนิสิตที่ออกกลางคัน ที่เข้าศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระดับปริญญาโทบัณฑิต รุ่นปีการศึกษา 2520 , 2521 และ 2522 จำนวน 749 คน จากแผนกทะเบียนประวัติ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อจากนั้นได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังประชากรจำนวนดังกล่าว โดยใส่ซองที่ปิดผนึกเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้ผู้ตอบส่งคืนทางไปรษณีย์เช่นเดียวกัน หลังจากผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามครั้งที่หนึ่ง เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2528 ไปแล้วประมาณ 30 วัน จึงได้ส่งแบบสอบถามเข้าไปยังผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามมา และอีกประมาณ 30 วัน ก็ได้ส่งแบบสอบถามเข้าไปอีก รวมทั้งหมดได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 3 ครั้ง และหลังจากที่ได้ส่งแบบสอบถามครั้งที่ 3 ไปแล้วผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาอีกประมาณ 30 วัน เป็นวันสิ้นสุดกำหนดการเก็บข้อมูล ซึ่งประมาณวันที่ 15 สิงหาคม 2528 ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 361 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 48.19 โดยมีจำนวนประชากรที่ส่งแบบสอบถามไป และได้รับแบบสอบถามคืนที่เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรที่ส่งแบบสอบถามไป และจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา
จำแนกตามประเภทการออกกลางคืน

ปีการศึกษา	ประเภทการออกกลางคืน								รวม	
	ลาออก		สอบตกออก		ถูกจำหน่ายชื่อออก		ไม่สำเร็จการศึกษาภายใน 5 ปี			
	ส่งไป	รับคืน	ส่งไป	รับคืน	ส่งไป	รับคืน	ส่งไป	รับคืน	ส่งไป	รับคืน
2520	63	27	64	25	70	32	245	113	245	113
2521	76	33	73	34	79	56	260	138	260	138
2522	64	35	98	43	58	19	244	110	244	110
รวม	203	95	235	102	207	107	749	361	749	361
ร้อยละ	100	46.79	100	43.40	100	51.69	100	48.19	100	48.19

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ภูมิหลังของนิสิตที่ออกกลางคืน มาแจกแจงความถี่ของแต่ละคำถามโดยคิดเป็นร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 การรับรู้สาเหตุการออกกลางคืนของนิสิตซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มาวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 แจกแจงความถี่ของแต่ละข้อ พร้อมทั้งกำหนดคะแนนของแต่ละคำตอบแต่ละข้อของคำถาม ดังนี้

เป็นสาเหตุมากที่สุด	6	คะแนน
เป็นสาเหตุมาก	5	"
เป็นสาเหตุปานกลาง	4	"
เป็นสาเหตุน้อย	3	"
เป็นสาเหตุน้อยที่สุด	2	"
ไม่เป็นสาเหตุเลย	1	"

2.2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของค่าตอบโดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของการรับรู้สาเหตุออกกลางคันของนิสิต ดังนี้

5.51-6.00	หมายถึง	เป็นสาเหตุสำคัญมากที่สุด
4.51-5.50	"	เป็นสาเหตุสำคัญมาก
3.51-4.50	"	เป็นสาเหตุสำคัญปานกลาง
2.51-3.50	"	เป็นสาเหตุสำคัญน้อย
1.51-2.50	"	เป็นสาเหตุสำคัญน้อยที่สุด
1.00-1.50	"	ไม่เป็นสาเหตุเลย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Opend-ended) มา แจกแจงความถี่และนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

4. เปรียบเทียบการรับรู้สาเหตุการออกกลางคันของนิสิต โดยใช้ทดสอบด้วย ไคสแควร์ (χ^2)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Coefficient of Alpha) (ประคอง กรรณสูตร 2525 : 53)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum Si^2}{S_x^2} \right)$$

$$\alpha = \text{ค่าความเชื่อมั่น}$$

$$n = \text{จำนวนข้อของแบบสอบถาม}$$

$$Si^2 = \text{ความแปรปรวนรายข้อ}$$

$$S_x^2 = \text{ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ}$$

5.2 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ประกอบ กรรมสูตร 2525:81)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \frac{(\sum fx)^2}{N}}$$

เมื่อ S.D = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

5.3 การเปรียบเทียบการรับรู้สาเหตุการออกกลางคืน โดยใช้สูตร (ประกอบ กรรมสูตร 2525 : 142)

$$\chi^2 = \sum \frac{(fo - fe)^2}{fe}$$

fo = ความถี่ที่ได้จากการปฏิบัติ

fe = ความถี่ที่คาดหวัง

df = ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

r = จำนวนแถว

c = จำนวนสดมภ์

อนึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมภาษาเบสิก และได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย